

1a CURSA DE MUNTANYA

ELS BIBERONS

FATUMER

EL VOLUNTARIAT

Volem acomiadar l'any amb la menció de dos exemples remarcables de convivència i col·laboració que s'han viscut al nostre poble. Un d'ells és l'organització i realització de la fira Pine-llArt, que l'any que ve celebrarà la vuitena edició, i l'altre, l'hem viscut el passat 9 de novembre amb la realització de la cursa dels Biberons per les serres de Cavalls i Pàndols. Les dues activitats han suposat moltes hores de dedicació i esforç per part de les persones que, de manera desinteressada, primer les han pensat i

després les han organitzat i portat a terme. Aquest esforç, però, té la seua recompensa amb la satisfacció de la feina ben feta, la resposta positiva de la gent i l'èxit de les activitats. Ens han demostrat que quan un grup de veïns es proposa uns objectius positius per al poble, amb esforç, bona planificació i la col·laboració de les entitats implicades, és possible dur-los a terme. La nostra felicitació a tots els qui han dedicat el seu temps lliure a aquestes tasques i els animem a continuar aquest voluntariat que fa poble.

SUMARI

EDITORIAL	1
FEM MEMÒRIA	
L'escola dels anys 30	3
LA NOSTRA TERRA	
Inventari del patrimoni del Pinell	4
L'arbre genealògic de Sergi Serrano	6
1958: Records del primer viatge a Catalunya	7
NOTÍCIES	
Concert de Nadal	9
Impactes visuals	9
1a cursa de muntanya "Els Biberons"	10
Adéu a Kildo	11
Alumnes de P-3 i de Primer	12
Desfilada de vestits de núvia	13
Rutes per caminar	14
Registre civil 2014	14
Xerrada sobre la fibromiàlgia	15
Resultats del 9-N	15
OPINIONS	
La tortuga sàvia	16
Un pas més	17
SALUT I NATURA	
Ús racional dels antibiòtics	17
Musli, ideal per a tots	18
OFICINA D'ATENCIÓ AL CONSUMIDOR	
Limitacions a l'arbitratge de consum	19
ACTES DELS PLENS DE L'AJUNTAMENT	20
EL TEMPS	22
PASSATEMPS	22
INFORMACIÓ D'INTERÈS	24
SOLUCIÓ AL QUI ÉS QUI	24
COL-LABORADORS	25
PLANTES DEL TERME	27
MANUALITATS	27
CONTRAPORTADA	28

EDITA

ASSOCIACIÓ CULTURAL PI DEL BROI

www.fut-es/~acpibro

C/e: acpibro@fut.es

http://www.webfacil.tinet.org/acpibro

facebook // pi del broi

Totes les opinions, suggeriments i articles signat són responsabilitat dels seus autors. Lo Fatumer los publicarà sempre que siguin respectuosos amb les persones i institucions.

CONSELL DE REDACCIÓ

Selvi Alcon, Agustí Colell, Magda Ferré, Ramon Hernández, Marc Martínez, Antònia Serres i Laura Vallespi.

COL-LABORADORS

Àngel Altadill, Eleuteri Martínez, Assumpció Palau i Janet Vallespi.

FOTOGRAFIES PORTADA

1a Cursa dels Biberons. Antònia Serres Buenaventura

CONCEPCIÓ GRÀFICA I IMPRESSIÓ

optim.gr - Ascó

TIRADA

300 exemplars

SUSCRIPCIÓ ANUAL (4 números)

12€

DIPÒSIT LEGAL

T-1436-95

ISSN

2013-6552

AMB LA COL-LABORACIÓ DE:

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

**CONSELL COMARCAL
DE LA TERRA ALTA**

**AJUNTAMENT DEL
PINELL DE BRAI**

Amb el suport de:

Diputació Tarragona

**COMPROMÈS AMB
L'ÈTICA PERIODÍSTICA**
Consell de la Informació
de Catalunya

L'ESCOLA DELS ANYS TRENTA

ANTÒNIA SERRES BUENAVENTURA

Proclamada la República l'any 1931, una de les reformes més importants fou la de l'ensenyament. Una escola pública, obligatòria, laica, mixta, amb respecte a la llengua materna dels infants, inspirada en l'ideal de solidaritat humana i on l'eix de la metodologia era l'activitat pràctica dels coneixements que els nois i noies havien d'adquirir. Es van dignificar els mestres, els seus estudis i el sou. Es van organitzar cursos de reciclatge pedagògic per als docents per tal que poguessin aplicar nous mètodes d'ensenyament. Tot, amb l'objectiu d'acabar amb la ignorància i l'analfabetisme de la majoria de la població.

Les noves idees pedagògiques van arribar al poble gràcies als mestres Ricard Garriga (Cabra del Camp) i Carme Pueyo. Al poble no hi havia un edifici destinat a fer d'escola, sinó que les aules estaven distribuïdes per diversos llocs (al segon pis de l'antic ajuntament, al carrer de Miravet, al magatzem de cal Soldado del carrer de Miravet, en una sala de la casa que avui és de la Tecla, al carrer de Lleida i a ca Bolo, al carrer de la Posada núm. 8 Van arribar els primer llibres en llengua catalana, els treballs manuals, les cançons, el respecte al mestre basat en la consideració i l'estima, i no en la por, com havia estat fins aleshores. "Mai li vaig veure aixecar la mà a ningú" comenta l'Agustí de l'Havanero, referint-se al mestre Garriga.

La gent comentava: "Què deu ensenyar este mestre, que tot lo dia se'l passen cantant?". Però les crítiques van emmudir i es van transformar en admiració quan van visitar l'exposició dels treballs manuals realitzats pels alumnes del Sr. Garriga. Alguns d'ells, avui avui, llavors xiquets i xiquetes, encara recorden la representació teatral que van fer al local de la Societat. Una petita obra de teatre, "Mosset i Bernardeta", amb cançons, balls i poemes que encara recorden. Totes aquelles activitats tenien una finalitat educativa i també pretenien inculcar uns

bons valors als alumnes, com podem veure en aquets poemes :

Les armes de foc

Jo en tenia un germanet
que el volia de tot cor,
estàvem los dos solets
allí a la vora del foc.
Hi havia una escopeta
i ens varem posar a jugar,
jo l'agafo, amb ella apunto,
i mato al meu germà.
Nens i nenes,
amb les armes no jugueu
en ves de comprar escopetes
compreu llibres i hi guanyareu.

Poesia recitada per Agustí de l'Havanero

La mel és dolça i fina

quan vull berenar dic a la padrina:
vull mel, vull mel i un tros de pa,
que si no bereno no podré jugar.

Recitada per l'Antonio de l'Angeleta

La Sardana

Ballem la sardana
que és el ball millor,
dansa de la gràcia
i la germanor.

Cançó infantil que promou el respecte pels animals

Les petites formiguetes a l'estiu
quan el blat ja està segat,
ben lligat i apilonat,

surten arrengreradetes del seu niu,
fent xiu xiu, fent xiu xiu
cap aquí, cap allà,
que pertot arreu n'hi ha.

Amb els diners que van recollir de la representació, els mestres i l'Ajuntament van organitzar un viatge a Tarragona. Com van poder, es van acomodar en banquetes al camió de Llorençet. Podeu comptar quina il·lusió i quina gatzara! Visitaren la plaça de l'ajuntament i la catedral, després van anar a dinar a la muntanya de l'Oliva, situada a prop, i a la tornada van parar a l'embassament de Riudecanyes. Aquella excursió va ser tot un esdeveniment per aquells infants que no havien sortit mai del poble. Malauradament, al cap de poc temps es va acabar tot. El govern de dretes de 1934 va començar a limitar el pressupost d'ensenyament i, finalment, amb la Guerra Civil i la Dictadura es va tornar a l'escola tradicional.

No va ser fins als anys seixanta que es van reiniciar els moviments de renovació pedagògica promoguts per l'escola de mestres de Rosa Sensat a Barcelona i algunes escoles privades. Es va reprendre la tradició de l'escola nova i activa iniciada per la Mancomunitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona als anys vint del segle passat i per la República després. Com hem vist, també al Pinell van arribar aquests aires de canvi pedagògic que malauradament no van tenir continuïtat.

Grup d'alumnes i familiars a l'excursió a Tarragona, l'any 1934.

INVENTARI DEL PATRIMONI DEL PINELL

ANTÒNIA SERRES BUENAVENTURA

El patrimoni cultural és allò que dóna identitat a un municipi, que el personalitza i el fa únic i interessant¹. Dintre d'aquest concepte podem incloure des de costums, folklore fins als bens arquitectònics o arqueològics. La preservació d'aquest patrimoni afecta en primer lloc als veïns que l'han heretat dels seus avantpassats. A ells pertoca insistir davant les autoritats perquè les lleis potegessin la seva conservació pel futur

Segons estableix la llei 9/1993 de 30 de setembre del Patrimoni Cultural Català, al seu article primer decreta:

-1 És objecte d'aquesta llei la protecció, la conservació, l'acreciment, la investigació, la difusió i el foment del patrimoni cultural català.

-2 El patrimoni cultural català és integrat per tots els béns mobles o immobles relacionats amb la història i la cultura de Catalunya que per llur valor històric, artístic, arquitectònic, arqueològic, paleontològic, etnològic, documental, bibliogràfic, científic o tècnic mereixen una protecció i una defensa especials, de manera que puguin ésser gaudits pels ciutadans i puguin ésser transmesos en les millors condicions a les generacions futures.

-3 També fan part del patrimoni cultural català els béns immaterials integrants de la cultura popular i tradicional i les par-

ticularitats lingüístiques, d'acord amb la llei 2/1993, del 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural.

Actualment, pel que fa al Pinell, els únics béns protegits són el Sindicat o celler cooperatiu i la Talaia del Broi, inclosos dins de la categoria de Bens Culturals d'Interès Nacional (BCIN).

Bé Cultural d'Interès Local, abreujat (BCIL) és una categoria de protecció del patrimoni català, atorgada a un bé, tant moble com immoble que, tot i la seva importància, no compleix les condicions pròpies dels (BCIN).

La declaració dels béns culturals d'interès local immobles la fa el ple de l'ajuntament, en els municipis de més de cinc mil habitants, o el ple del consell comarcal, en els municipis de menys de cinc mil habitants. El Departament de Cultura de la Generalitat els ha d'inscriure al Catàleg del Patrimoni Cultural Català.

Aquesta seria la relació dels possibles béns del Pinell susceptibles de ser declarats Bé cultural d'Interès Local

Patrimoni Històric

1. Espais de la batalla de l'Ebre (monòlit de la Lleua del Biberó), cota 705, Monument de la XV brigada a la vall Closa, refugi del Codís, túnel de l'Estació, diverses trinxeres a la serra dels Horts, Codís o al Barceló).

2. La sèquia que de la Peixera portava l'aigua al molí fariner del poble, situat a l'actual mas de Pataca (Citat l'any 1315).

3. Talaia del Broi (BCIN).

Patrimoni Arqueològic

1. Barranc de Pàndols
2. Barranc del Pinell I
3. Barranc del Pinell II
4. Barranc del Pinell III
5. Barranc del Pinell IV
6. Cova de Ximo I
7. Cova de Ximo II
8. El Broi
9. Hospital Militar de Campanya
10. Pintures Rupestres de l'Abric Alt
11. Rotes, les
12. Turó a la dreta del riu Canaletes
13. Turó a l'esquerra del riu Canaletes
14. Zona d'Expectativa arqueològica (Parc eòlic coll Ventós)

Patrimoni arquitectònic

1. Ajuntament
2. Cases Noves
3. Cases Penjades
4. Cases Caigudes
5. Escoles
6. Església de Sant Llorenç
7. Estació del Pinell
8. Font de Dalt
8. Font de Baix
9. Nucli antic (delimitat pels carrers: Sant Llorenç, Pau Casals, Major, Pou de la Neu, Font, Bou, Castell i Tortosa)
10. Perxe del Llop

Diversos arcs del Sindicat Agrícola.

Lo Barranc i les cases penjades.

FOTOS: ANTÒNIA SERRES

11. Perxe de Pantoca
12. Perxe de Vallés
13. Safareig
14. Sindicat (BCIN)

Patrimoni Industrial

1. Sindicat (BCIN)
2. Molí d'Espinós
3. Mines de terra refractària (Canar, Cucurny, Quatre Bancals...)
4. Forn morú de la Venta del Riu i els Rossos
5. Bòbila
6. La Venta

Masies

1. Mas de l'Amàlia
2. Casa del Broi
3. Mas d'Espinós (Aigües Vives, enderrocat)
4. Mas de Garbí
5. Mas de Mossényer
6. Mas de Pasqual
7. Mas de Pataca
8. Mas del Pla de la Marta
9. Mas dels Rossos
10. Mas de Suano
11. Casetes de l'Algar

Fonts

1. Font d'Aigües Vives
2. Font de l'Algar
3. Font del Broi
4. Font de Cavalls
5. Font Durana
6. Font de la Gota

7. Font de Santa Magdalena
8. Font de la Teula

Basses

1. Bassot
2. Bassa Blanca
3. Bassa de Benifallet
4. Bassa dels Escomes
5. Bassa dels Estrets
6. Bassa del Reg

Cocons

1. Cocó del Bessó Rei
2. Cocó de Cigala
3. Cocó del Cònsol
4. Cocó de Josep de Lluís
5. Cocó de Mingarra
6. Cocó de la Pelegrina
7. Cocó del Penyado
8. Cocó de Peret
9. Cocó de Remigio
10. Cocó de Sarraco
11. Cocó de la Tereseta
12. Cocó del Vaquer

Pous

1. Pou de la Vila

Ermites

1. Ermita de Santa Magdalena

Patrimoni Natural

1. Riu Canaletes (els Estrets, Peixera, la Bassa del Estrets)
2. Serra de Cavalls

3. Serra de Pàndols
4. Cova de l'Algar
5. Cova dels Estrets

Zona d'Interès Etnològic

La mateixa llei del Patrimoni Cultural Català defineix les ZIE com "conjunts de vestigis, que poden incloure intervencions en el paisatge natural, edificis i instal·lacions, que contenen en llur si elements constitutius del patrimoni etnològic de Catalunya".

La zona compresa al voltant del riu Canaletes (Estació-Prats) podria ser una zona d'interès etnològic ja que al seu entorn podem trobar vestigis de tipus diferents:

- Interès històric. La vall de Llumeners apareix documentada des de 1210². Existència del molí fariner a l'actual mas de Pataca i la conducció d'aigua des de la peixera. L'horta (Venta del Riu i el molí de farina documentats l'any 1856 a la desamortització com a béns propis³.
- L'actual via Verda, antiga línia de ferrocarril de Val de Safán, amb les edificacions de l'estació.
- Activitats econòmiques tradicionals per l'existència fins l'any 1973 de les mines de terra refractària.
- Els forns moruns de la venta del Riu i del mas dels Rossos. La bòbila.
- Interès natural per la fauna i flora pròpia del riu Canaletes.

Lo Perxe del Llop.

Antiga estació del Pinell de Brai

1 La protecció del Patrimoni Cultural immoble. Diputació de Barcelona
 2 Fatumer núm. 52: Els conflictes territorials entre el Pinell, Gandesa i Prat de Comte.
 3 Fatumer núm. 57: Les desamortitzacions al Pinell.

1958: RECORDS DEL PRIMER VIATGE A CATALUNYA

ROSITA AMPOSTA BORRULL

Presentem aquest escrit de la Rosita Amposta, filla de l'Antonio de Borràs i de la Rosa del Gaiter. Els pares es van exiliar a França l'any 1939, amb la retirada de l'exèrcit republicà i ella va nèixer a Ornot-lac-Ussat-les-Bains, al peu dels Pirineus, al departament de l'Arieja. Aquí ens presenta els seus records del primer viatge que va fer la família al Pinell, l'any 1958.

El meu pare va passar la frontera amb les tropes republicanes al febrer 1939, abandonant les armes al Perthus, deixant al poble, mare, germans i tota la família. Perquè tant temps sense tornar al país? Una gent, o, unes gents encara li volien mal. Finalment arriba una carta de la seva mare dient: "Pots vindre, tot anirà bé."

Un mati del mes d'agost, en marxa cap al Pinell: el cotxe carregat fins el mes amunt, que més amunt...alegria, aprensíó, por? Per a mi molta curiositat: conèixer tota la família, i posar una imatge sobre tots aquells noms tant anomenats: cal Gaiter (la casa de la meva mare,) ca Sarraco, cal Torero, ca Borràs....

El viatge va ser molt llarg. Primera etapa "el cosí Miquel", un cosí com un germà. Havien passat els dos, tota la joventut junts. Només la guerra els va separar. No s'havien vist des del mes de juliol 1936. Cada any, escrivia als cosinets : "Mes

chers cousins, je vous souhaite une très bonne année. Je vous embrasse. Votre cousine, Rosita".

Cap record més, massa cansada....Si, ara, en aquest moment em venen les xerrades de la Rosa i de la Mariana."Ten recordes d'aquell dia quei la vegada que....i moltes riallers.... Al dia següent cap a Espanya. Arribem a la frontera francesa, fàcil. I ara Espanya. El Perthus 18 anys més tard....Uns homes vestits com per anar a la guerra. Tenim por. "Papeles".... Jo tinc un passaport francès, va bé; els papers de ma mare també convencen. Els "douaniers" comencen a mirar el passaport del pare, primera plana, segona, tercera: "si quiere seguir-nos" i se'n van a una oficina sense finestres.

Un quart d'hora, mitge hora, un hora passen mentre ma mare i jo "cotetes", assegudes dins del cotxe, però amb molta inquietud. Una hora mes:què l'hi faran? i s'il posaven a la presó.... Finalment, més de dues hores després, lo pare va sortir... Mut. Va pujar al cotxe, sense una paraula. Més tard ens va dir el que l'hi havien demanat (si coneixia un tal, un tal, un tal). També havia de deixar, en arribar al Pinell, el passaport.

I ara, la carretera, més ben dit, quasi un camí: clots, pedres, pols, i aquells obrers, quasi negres, morts de cansament i de calor. Una pena. Em feien patir. Sense material, tot ho portaven a força de

braços. Vam travessar Barcelona, com? encara no ho sé. Després a poc a poc arribem a Martorell a veure una cosina. Poques idees comunes. Potser que l'Antonio havia estat nuvi de l'Adelaida? No molt bon record. Un altre dia, una altra etapa, l'ultima, abans del Pinell.

Vam matinar. No volíem arribar molt tard. Uns pobles, uns altres. A la entrada, sempre les mateixes insígnies de la falange, aquelles piques agressives que semblaven dir "Hem guanyat !" La carretera seguia la via. No sé perquè hem semblava perillós. I també: *peatones, circulen por la izquierda!*

Reus... coll de la Teixeta. Ma mare malalta, de totes aquelles corbes. Sempre que passarem per aquesta carretera estarà marejada. Falset, Mora, Benissanet, Miravet (no es veia el castell, tot era runa). En fi, el campanal del Pinell. "Es més alt que la torre d'Eiffe diu ma mare burlant-se de la gent del Pinell que no havien vist Paris. Son les quatre o les cinc de la tarda. Poc a poc arribem a ca Borràs. Encara era com una "taverna". Havia algunes persones fora: dues o tres dones assegudes: una, bastant grossa, vestida de negre....la iaia!!! El pare para el cotxe, baixa vacil·lant, i es posa al davant de la seva mare. Sa mare el mira i no el reconeix. "Mare! Antonio, fill meu!" I cau desmaiada.

Plors, emoció, crits, gent que arriba de tot

Família de ca Borràs.

Les famílies de les germanes del Gaiter.

arreu. Los francesos, los francesos! Després tot es “flou, en français”. Me’n recordo de la festa que va durar tota la nit ...i les nits que van seguir... ”Pobrets però alegrets” deia l’oncle Lluís. I si que eren pobres. La casa, com totes les cases del Pinell, sense aigua corrent. Vam tenir dret a un cànter d’aigua per persona i per dia, que anàvem a buscar a la font. Cap comoditat, ni un lloc per aïllar-te, ni per anar al “wc”. Com eren los carrers? Hi havia llum? no crec. Em sembla que passava el sereno. La gent era simpàtica. Van anar a menjar a moltes cases: família de ma mare, família del meu pare. El que em va estranyar més: la dona no s’asseia a taula, servia plats i plats, però ella menjava a part. Difícil d’admetre.

Les botigues eren petites i venien de tot: olor de sardines. Les sardines que estaven dins unes caixes rodones que pareixien molt grans. Los cafès, plens d’hòmens, cap dona. Difícil d’admetre! Vam passar unes dues setmanes, veient molta gent, però vaig saber poques coses del que havia passat vint anys enrere.

El dia de la tornada va arribar. La iaia no es va aixecar, estava malalta. “Hasta l’any que ve. Hasta l’any que ve !... Així ens separarem cada any. Les meus filles que no parlen català saben dir “Hasta l’any que ve”.

La tia Isabel del Gaiter, la Rosa i Manuela. Els marits Antonio de Borràs i Diego, les xiquetes Carmen i Anita. Mingo de Borretes i la Teresa de Barrabom, una família de Bot, a Sartrouville, 1959

L'ARBRE GENEALÒGIC DE SERGI SERRANO

AGUSTÍ COLELL MARTÍNEZ

Ens hem assabentat que el nostre conciutadà Sergi Serrano està confeccionant un arbre genealògic dels habitants del nostre poble, actuals i del passat. Per saber-ne més li hem fet una entrevista.

Com et va passar pel cap fer l'arbre?

Sempre he tingut interès, ja des de petit, sobre els meus avantpassats, la meua història i la del meu poble. Sóc molt inquiet i pel cap em passen moltes coses, algunes les puc fer i d'altres no. I l'arbre és una de les que vaig trobar temps, suport i fonts d'informació per poder-la realitzar. La idea inicial era fer un arbre de la meua família, que pràcticament tothom ha intentat alguna vegada. Però quan vas 4 o 5 generacions enrere, començava a trobar gent, germans i familiars que em costava molt contextualitzar-los i relacio-

nar-los en cases, “apodos” o persones del poble actuals....

LLavors vaig pensar que havia de canviar la metodologia, vaig trobar censos electorals actuals i antics i vaig fer una base de dades genealògica de la població actual del Pinell i d'aquesta manera, m'és molt més senzill posar en relació els avantpassats i la reconstrucció històrica té molt més sentit. Així vaig començar, però bé, el projecte té moltes més potencialitats que les estrictament genealògiques i personals i s'està convertint en un projecte històric i social quasi sense voler.

Aquest projecte reflexa la idea de que “tots som parents” i porta implícit el missatge d'estima i unió a les persones que compartim una vinculació a un territori com és el nostre poble i bé, penso que és una manera, segurament singular, de contribuir a aquesta unió.... allò que es diu de “fer poble”.

Quan vares començar a treballar-hi?

Doncs no recordo exactament farà com tres o quatre estius. Va coincidir que em va passar aquesta idea pel cap, tenia temps per dur-la a terme, vaig trobar els recursos per poder-la dur a terme i a més em va ajudar a deixar de fumar, a centrar-me en la tasca i calmar l'ansietat.

Quines són les fonts d'informació?

Les fonts que vaig utilitzar al començament van ser l'Antònia Serres, que hem va proporcionar tot de documents, censos electorals i bases de dades de persones. El llibre de topònims i cognoms del poble* que va publicar també l'utilitzo sovint com a llibre de consulta i articles i informacions que surten als Fatumers.

Després amb aquestes dades deslligades vaig passar incomptables hores amb els meus avis, tardes llargues, entranyables descobrint històries i batalletes de la història més recent i de la vida al poble.

Gràcies a aquesta ajuda vaig anar posant en relació genealògica, situant les cases físiques i els "apodos" en relació a les persones d'avui, d'ahir i de pràcticament tot el s. XX.

Finalment, gràcies al suport de l'Ajuntament, el secretari, els treballadors i el jutge de pau que van atendre les meves demandes i van donar-me la confiança i accés al procés burocràtic que havia de seguir per poder consultar l'Arxiu del Registre Civil del Pinell de Brai.

Gràcies a aquestes informacions he pogut complementar les dades que ja tenia i reunir-ne de noves de manera que el s.XX ha quedat força complet i gran part del s.XIX.

Actualment no he acabat amb el Registre Civil, després de finalitzar, em quedaré una mica en les mans lligades, és un gran handicap que es varen cremar tots els papers de la parròquia, si s'haguessin conservat hagués pogut reconstruir fàcilment les relacions familiars del Pinell fins al s. XVI, com passa en altres pobles de la comarca. No havent aquest recurs, la idea és continuar buscant fonts a l'Arxiu Històric Comarcal, en actes notariais i d'altres fonts que vagi trobant per potser arribar en algunes branques el més lluny que pugui.

Quantes fitxes has aconseguit?

Fins ara tinc al voltant de 7000 persones a la base de dades. Aquestes dades no són del tot reals, ja que inclouen naixements i morts fortuïtes de persones de pas, accidents de cotxe, morts a la guerra, nens abandonats, que consten a la base de dades però no estan relacionades genealògicament.

D'altra banda, tinc relacions genealògiques de pares i avis de gent que ha viscut al Pinell però que no eren al Pinell. Per exemple, l'àvia del meu avi era de la Vall d'Uixó, doncs a l'arbre consta ella i els seus pares i avis, que tenen poc a veure en la història del Pinell.

Per tant, aquestes 7000 persones no són estrictament pinellans i pinellanes, ara bé, tots tenen una vinculació més gran o més petita amb el poble i que ajuden en menor o major grau a entendre la història del poble.

Quines eines informàtiques uses?

Utilitzo dos formats diferents, un programa que vaig considerar molt complet de construcció d'arbres genealògics on pots introduir tot tipus de dades de cada persona, fins i tot una fotografia. Aquest programa l'utilitzo per posar dades bàsiques genealògiques, dates de naixement, defunció, casament i relacions familiars de manera que hem quedat l'arbre construït Paral·lelament tinc una base de dades en Excel on consta la gent que he posat a l'arbre i d'altres que encara no he trobat relació familiar però estan vinculades al Pinell segons les diverses fonts d'informació. En aquesta base de dades, intento posar els "apodos" i les diverses direccions que consten a les fonts perquè m'ajuda moltes vegades per relacionar-los i a més la base és més rica i pots treure més conclusions.

Es poden treure conclusions estadístiques sobre aspectes socials, poblacionals, ...?

Moltíssimes, segurament més de les que sé. No tant potser de l'arbre, que també. Però sobretot de la base de dades de Excel. Estadístiques i gràfics els que vulgues. Una idea que m'agrada molt és que es pot fer una reconstrucció del poble pràcticament total del poble en un moment històric. És a dir, podem agafar posem per cas el 1913 i podem dir totes les persones que vivien al Pinell amb nom i cognoms, les seves relacions familiars, edat, professió i direcció. De forma que et dona un context social molt complert d'un moment històric determinat. Les conclusions i la utilitat d'aquesta informació és per tant, molt àmplia i es pot utilitzar tant en àmbits històrics, socials, geogràfics, antropològics, depenent dels interessos de cadascú.

També volia dir que jo treballo perquè

xalo i ho faig de manera totalment altruista, tothom té accés al meu treball i a les dades que he recollit, els programes que utilitzo realitzen informes de qualsevol persona en pocs segons i no em suposa cap esforç donar-ne a qui m'ho demani. Content estaré de difondre el meu treball i despertar l'interès de la gent per la nostra història.

Coneixes algú de l'entorn que facis algo semblant en altres poblacions?

Bé, hi ha gent amb molt interès i feina relacionada al poble i també a la comarca. S'ha publicat un llibre de genealogia de la comarca que inclou diverses rames de Ca Jové, Ca Espinós, Ca Juan Serres i Ca Bolo, molt interessant, el llibre de l'Antònia ja citat. A Villalba també hi ha un moviment important en aquest sentit. Bé, gent de l'entorn, inquietuds i interessos comuns sempre hi estan.

Més enllà de l'entorn més immediat, vaig posar-me en contacte en professors de la Facultat d'Antropologia de la Universitat Rovira i Virgili per exposar-los el projecte i per a que em donessin una orientació sobre les directrius que havia de seguir. Van comentar que això no és un projecte i una metodologia que s'utilitzi en estudis d'aquest caire, ja que, en la majoria de nuclis poblacionals, sobretot els més grans, és inviable realitzar un treball d'aquestes característiques. No obstant, recordava que estudis d'aquest tipus s'havien realitzat puntualment en petites poblacions pirinenques de França per realitzar estudis de caire antropològic, així que jo tampoc he inventat res....

Fins quant penses que hi treballaràs?

Bé, això és un projecte que no s'acaba mai, sempre està en constant construcció i millora. Ara mateix només se m'acudeixen un parell o tres de coses per deixar de treballar-hi. La falta de temps, la falta o la impossibilitat d'accedir a més informació i la tercera i més important és que deixi de xalar fent-ho. Mentre xala, aniré fent, que en el fons és del que es tracta.

Gràcies Sergi, i que tinguis molt èxit.

CONCERT DE NADAL

Una de les actuacions del concert de Nadal, realitzat pels alumnes de l'escola de música de Benissanet

IMPACTES VISUALS

Així es pot veure aquest cotxe al costat d'una caseta del terme.

1A CURSA DE MONTANYA DELS BIBERONS

ORGANITZACIÓ CURSA DELS BIBERONS

Aquesta història arrenca amb força el passat estiu. Un grup de pinellans, tots ells amb les aficions en comú de valorar el paisatge i l'excursionisme, vam començar a forjar el que va acabar sent la I Cursa dels Biberons. Alguns dels membres de la Junta enviaren la proposta de la cursa al Circuit de Curses de Muntanya de les Terres de l'Ebre. La sorpresa va ser majúscula. Acceptaven la cursa al Circuit, però la data era el dia 9 de novembre. Alegria i nervis! Només faltaven 54 dies. Érem inexperts, però teníem moltes ganes i il·lusió.

El temps anava passant, cada setmana es feia reunió, s'anaven tancant temes i sempre es quedava per a netejar les antigues senderes, algunes de les quals estaven en un estat molt lamentable. I encara més nervis: passaven els dies i no hi havia inscrits! No calia patir tant: vam tancar inscripcions amb 230 corredors.

Finalment va arribar el gran dia, que va començar ben aviat, a les 06.00 del matí. Una altra sorpresa: quan estàvem muntant tota l'àrea de benvinguda, a l'esplanada del Sindicat, va començar a espurnejar lleugerament, i la cosa es va anar intensificant. Malgrat això, tot va continuar segons l'horari previst. En aquesta primera edició es van oferir dos recorreguts diferenciats. Un per a la cursa i l'altre per a la marxa, encara que ambdós compartien bona part del recorregut. També hi havia tres competicions: la cursa, la cursa júnior i la marxa. Aquesta última amb una voluntat més turística que no pas competitiva.

Com a organització estem orgullosos d'haver contribuït i treballat per a convertir una utopia en realitat. És mèrit del poble haver fet seua la cursa. Creiem que aquesta combina a la perfecció esport, paisatge i història a parts iguals, cosa que la fa única dintre del Circuit de Curses de Muntanya de les Terres de l'Ebre. Finalment voldríem dir que la materialització d'aquest projecte ha estat possible gràcies a la implicació de l'Ajuntament del Pinell, el club esportiu de muntanya La Cameta Coixa de Miravet i una llista molt llarga de voluntaris i patrocinadors que hi han dedicat temps i diners. Gràcies a tots i a totes! Us esperem el 27 de juny de 2015, dia en què tindrà lloc la II Cursa dels Biberons, en edició seminocturna.

Monòlit de la lleva del Biberó a la cota 705.

FOTO: MANEL AMPOSTA

Per davant de la cova de l'Algar.

FOTO: J. RAMON AMPOSTA

Antic camí del graver de l'Algar

FOTO: RAMON FANECA

Monòlit de la vall Closa Gran.

FOTO: TONI VALLESPÍ

FOTO: CLAUDI SERRA

Baixada de la punta de l'Àliga.

FOTO: MANEL VALLESPÍ

Baixant pel pujador de Gaspar a la vall Closa de les Petges.

ADÉU A KILDO

NEUS PALLARÈS CASALS

El passat dia 19 de setembre, i de manera gairebé sobtada, a vuitanta-vuit anys, ens deixava un bon amic i un gran home, un home irrepetible, com n'hi ha molt pocs. Vital, dinàmic, arrelat de temps a la nostra terra. En Kildo Carreté.

Hermenegild Carreté, "Kildo", va venir al món a Barcelona, al barri del Guinardó, l'any 1926. Ben aviat però la família es traslladaria al Poble Nou, al carrer Puja-des on el pare, enamorat de la muntanya i expert en botànica, regentava un herbolari, un comerç que romangué obert fins fa pocs anys, fins que va finir l'Adelina Carreté, germana d'en Kildo. Entre els seus records d'infantesa, dos de ben traumàtics, l'esclat de la guerra civil amb tota la violència que comportà a la ciutat i la prematura mort del pare. Solia dir-nos que, en aquest aspecte, envejava la seva germana: *En ser més gran que no pas jo, va poder conèixer-lo millor, tractar-lo a fons, quelcom que a mi em fou negat.*

Herència paterna potser, a no trigar encamina els seus passos a la muntanya. I ho farà amb l'Agrupació Excursionista Icària, on naixerà el grup dels Bèlits, del qual Kildo serà cap de colla.

Tot això es va interrompre l'any 1946, amb l'acompliment, a Melilla, del servei militar. Ja de retorn, continua amb Icària, amb els Bèlits; de simple escalador passarà a professor d'escalada. I d'Icària al Centre Excursionista de Catalunya, on assolirà diversos càrrecs a la junta directiva, entre els quals el de president de la Secció de Muntanya i president del C.A.D.E. Foren molts els que el volien i postulaven com a president de l'entitat mateixa, quelcom al que Kildo sempre es va negar.

Com a escalador, el seu historial fou esplèndid. No solament Catalunya, no solament totes les terres peninsulars, sinó els Alps, el País de Gal·les, el Marroc i, ja a l'altra banda de l'Oceà, els Andes del Perú, la Cordillera Blanca.

La seva vinculació a la Terra Alta, encara que ja la conegués anteriorment, li ve donada sobretot pel seu matrimoni amb la Teresa Busquets, filla d'Arnes.

Kildo fou sempre un home honest, treballador. La seva darrera feina fou a Barcelona, a la Universitat Politècnica, Facultat d'Informàtica. Entre els reconeixements rebuts, la medalla Forjadors de la Història Esportiva de Catalunya i el més preuat dels guardons del C.E.C., les Columnes del Centre.

Jubilat, fixà definitivament la seva residència a Arnes. Això no va significar la

inactivitat, ben al contrari. "L'home dels Ports", com molts el coneixien, va desplegar tot un seguit d'activitats, de sortides per a donar a conèixer la nostra terra i les nostres muntanyes. Foren molts, homes i dones de totes les edats, els que varen poder gaudir de la seva guia i el seu mestratge. Més endavant, i quan es va fer evident que les seves condicions físiques ja no eren les mateixes, va saber canviar, reciclar-se, com es diu avui. Inquiet i interessat en tot el que l'envoltava, de muntanyenc, d'escalador, es va passar al món de la cultura fins a esdevenir president del Centre d'Estudis de la Terra Alta. També en aquest camp la seva petjada és forta i queda més que palesa en el Butlletí que, durant anys, va publicar l'entitat.

Avui en Kildo ja descansa. Es fa difícil pensar que no el veurem més. Difícil i molt dur. Queden però els records de la seva amistat, els d'una vida llarga i fructífera, entre els quals un d'entranyable: quan va ser evident que el món de l'escalada havia acabat per a ell donà la seva corda, llarga, flexible, per a l'església d'Arnes. Ara quan sentim sonar la campana sabem que la mou la corda de l'amic. D'alguna manera és també ell qui ens parla.

Adéu Kildo, recorda'ns. Nosaltres, de veritat, no t'oblidarem. Impossible.

ALUMNES DE P-3 I DE PRIMER

Alumnes de P-3 que inicien l'escolaritat

Alumnes de 1r

DESFILADA DE VESTITS DE NÚVIA

Desfilada de vestits de núvia dels anys 50 als 90, realitzada a la Societat.

Desfilada de vestits de núvia organitzada per PinellArt.

RUTES PER CAMINAR

9. Basseta, camí del Collat, carrerada, camí del Estolls, Basseta

Distància: 2.500 m. Temps: 31,17 min. Ritme: 12,29 min/km

Des de la basseta s'agafa el camí del Collat, deixant el cementiri a la dreta. Comença una suau pujada cap el coll. Es deixa un conjunt d'edificacions i es pren el camí de l'esquerra o carrerada. Des de la part més alta de 251 m. es veu tota la plana dels Estolls, Bassa, amb els camps conreats i amb les nombroses granges que hi havia per tota la zona. Comença la baixada entre pins i el darrer tram el camí es fa sendera. Ara a la dreta es veuen els cingles del barranc dels Estolls i el final dels barranc de les Gargantes. El caminet acaba a una esplanada, d'on surt a

l'esquerra un camí que segueix per damunt del barranc i s'arriba al camí dels Estolls al costat de la finca de Llonch. Es pren a l'esquerra el camí dels Estolls fins tornar a la basseta.

10. Camí de la Venta- Solana- tornar per Caolesa i Barranc

Distància: 3.480 m. Temps: 44 min. Ritme: 12:36 min/km

Se surt del poble per la carretera i s'agafa el camí de la Venta. En arribar a la carretera de Gandesa es continua pel camí de la Solana i en arribar a la primera bifurcació de camins es deixa a l'esquerra el camí de les Fontanelles i es continua per la dreta planejant fins a arribar als Escorrals de Montagudet. Allí es deixa el camí i es gira a la dreta per agafar el camí de retorn amb el

poble al davant. Aviat apareix una baixadeta que ens porta al costat de la fabrica Caolesa. Creuem la carretera i ara s'ofereixen dues possibilitats per tornar al poble: Anar pel camí de la venta o tornar pel barranc. En aquest cas, només creuar la carretera es baixa per un camí deixant el pont de Gorgonera a l'esquerra i es va seguint tot el barranc (S'ha de tenir present que no hagi plogut gaire abans, si no es pot trobar algun lloc una mica enfangat).

REGISTRE CIVIL 2014

NAIXEMENTS

16/04/2014 CARLA MARGALEF FANECA
02/05/2014 KILIAN ESTRUEL CARRERAS
03/05/2014 ALEXIA TEODORA SPEHUTA
22/06/2014 ERINN ROS VALLESPÍ
26/07/2014 ARLET TURCH SERRES
05/08/2014 ERNEST THOMSON MAYERS
21/10/2014 SARA MEDEYA JURCA

MATRIMONIS

12/04/2014 ARNAU ALCÓN PALLARÉS I CRISTINA AMPOSTA BARCO
10/05/2014 DAVID VALLÉS GÓMEZ I ANA LLONCH FONS
14/06/2014 DAVID RODRÍGUEZ GIMÉNEZ I EULÀLIA MARCH OLESA
14/06/2014 JAVIER MARRODAN COLOM I JUDIT BORRULL LLOP
29/08/2014 ROGER IVAN QUISPE MARCA I MARIA ASSUMPCIÓ ÀLVAREZ FERRÉ
13/09/2014 FRANCESC ORTIZ SERRES I LAURA BLANC COLELL

DEFUNCIONS

09/01/2014 JUAN FRANCISCO GUARÍ MARTÍNEZ (80)
09/01/2014 FRANCISCO VINAIXA ARNAL (57)
06/02/2014 ANTONIA SERRES MARCH (72)
21/03/2014 JORDI VALLESPÍ AMPOSTA (70)
04/04/2014 JOSÉ GARCIA VELANDO (89)
06/04/2014 JOSEP MARIA ALTADILL AMPOSTA (54)
19/06/2014 CARMÉ PUJOL GAVALDÀ (73)
24/07/2014 FRANCISCA AMPOSTA SERRES (82)
02/08/2014 JUANA MONTAGUT FUCHO (92)
03/08/2014 MARIANA VALLESPÍ FERRÉ (85)
14/08/2014 BAUTISTA MONTAGUT FABREGAT (85)
23/08/2014 PRIMITIVA VALLESPÍ AMPOSTA (79)
30/09/2014 FRANCISCO JAVIER MONTAÑA ALGUERÓ (79)
10/10/2014 JOSEP OLESA MARCH (80)
16/10/2014 ÁNGELES MARCH OLESA (78)
17/11/2014 CARLOS MARCH CERVELLÓ (68)
19/11/2014 TERESA MONTAGUT MONTAGUT (89)
04/12/2014 JOSEFA MONTAGUT MONTAGUT (85)
24/12/2014 MONTSERRAT MARTÍNEZ TURCH (86)

XERRADA SOBRE LA FIBROMIÀLGIA

Xerrada sobre la fibromiàlgia amb la participació d'Àngels Benaiges i Lúdia Escarihuela.

RESULTATS DEL 9-N

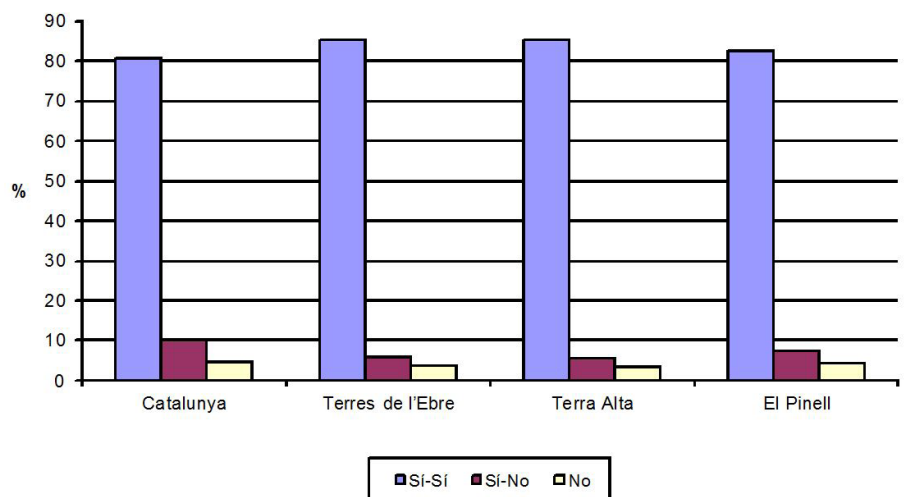
AGUSTÍ COLELL

En la taula del costat es mostra els resultats més significatius del procés participatiu del 9-N.

No es mostra la població amb dret a votació atès que no es té accés al cens electoral ni al número exacte d'estrangers amb dret de vot.

Com a comentari cal fer notar que els resultats al Pinell se semblen més als generals de Catalunya que als de les Terres de l'Ebre o del la Terra Alta.

	Sí-Sí	Sí-No	No	Participants
Catalunya	80,76	10,07	4,54	2.305.290
Terres de l'Ebre	85,22	5,94	3,62	65.648
Terra Alta	85,27	5,46	3,21	5.161
El Pinell	82,49	7,34	4,14	531

LA TORTUGA SÀVIA

LAURA VALLESPÍ MARTÍ

Continuant amb les tècniques de millora de la conducta, una tècnica d'autocontrol que s'empra amb nens/es fins als 7 anys aproximadament és la de la Tortuga, la qual comença amb un conte on l'infant se sent reflectit.

Els objectius d'aquest conte són:

- Introduir als infants en el concepte d'autocontrol.
- Reduir la seva impulsivitat i orientar cap a comportaments reflexius.
- Automatitzar una resposta motora inhibidora d'accions impulsives
- Trencar el cercle de conducta disruptiva /augment de la conflictivitat.
- Introduir el concepte de "mirar endins per saber com ens sentim"

Vet aquí que una vegada hi havia una tortuga petita que no li agradava l'escola. Es deia tortugueta. Ella el que volia era quedar-se a casa o bé anar a voltar tot el dia pel carrer.

La tortugueta pensava que era massa difícil provar d'escriure, massa difícil llegir llibres o fer matemàtiques. Li agradava molestar els seus companys, prendre'ls el llapis, amagar els fulls... no li agradava compartir i no li agradava escoltar els seus mestres. Trobava massa difícil seguir les normes de l'escola. També trobava massa difícil no enfadar-se.

Cada dia la tortugueta es deia a ella mateixa que intentaria no posar-se en problemes. Però cada dia s'enfadava, se sentia frustrada i llavors feia alguna cosa que no havia de fer i ja tenia problemes. Sentia com si no tingués control sobre el que feia. Les altres tortugues no volien jugar amb ella i la tortugueta es va començar a sentir sola i dolenta.

Un dia que la tortugueta se sentia pitjor que mai es va trobar amb la tortuga més gran i més vella del seu barri. Era la tortuga sàvia que tenia mes de 200 anys i sabia moltes, moltes coses. La vella tortuga sàvia va preguntar a la tortugueta:

- "tortugueta, per què estàs tan trista?"

La tortugueta li va contestar fluixet, perquè estava una mica vergonyosa davant d'aquella tortuga tan vella i tan sàvia - "és que tinc un problema molt gran. Sempre que estic enfadada o frustrada no em puc controlar. Sempre estic al mig de baralles i em sembla que ningú m'estima"

La vella tortuga sàvia era molt amable i va voler ajudar la tortugueta -"mira -li va dir- et diré un secret. La solució dels teus problemes la tens tu. La solució està amb tu, vagis on vagis". La tortugueta no ho entenia. - "és la teva closca, la teva closca... és per això que tens una closca. Sempre que estiguis enfadada, o et sentis frusrtada o preocupada, tu el que has de fer és entrar dins teu". La vella tortuga sàvia li va explicar encara més bé.- "quan siguis dins teu, pots seguir aquests passos: em dic a mi mateix/a:

1. M'aturo

2. Respiro fons

3. Penso com em sento i quin problema tinc

4. En parlo

després descansa fins que els teus sentiments no siguin tan forts, fins que et sentis calmada".

La vella tortuga sàvia va ensenyar a la tortugueta com posar-se dins la closca per calmar-se, tal i com ara jo ara t'ensenyaré **(L'adult fa el model)**

Fes així: creua els braços per davant del pit, llavors digues per tu mateix: **"m'aturo", després respiro profundament i penso com em sento i quin problema tinc.**

I quan ja ho sé en parlo.

Llavors la vella tortuga sàvia va dir: "ara ja ho saps, la pròxima vegada que tinguis problemes entra dins teu i calma't". **A la tortugueta li va agradar la idea i ho va voler provar (podeu fer la prova).**

L'endemà, a l'escola, la tortugueta estava fent feina quan un company es va posar a molestar-la. Va sentir com es començava a enfadar i just quan anava a pegar-lo es va recordar del que la vella sàvia tortuga li havia dit. La tortugueta sabia que estava enrabiada i es va voler controlar, així és que va posar els braços, el cap i les potes dins la closca. Llavors es va dir a ella mateixa **"m'aturo"**, va respirar profundament i va dir **"estic enfadada i algú m'està molestant!"** La tortugueta estava contenta de veure que era agradable estar dins seu, que s'hi estava bé. Després en va parlar a la mestra d'això, aviat es va sentir tranquil. Es va quedar sorpresa de veure que la seva mestra estava somrient. Li va dir que se sentia molt orgullosa d'ella.

Això, la tortugueta ho va practicar una vegada i una altra i una altra, moltes vegades. Sempre que sentia que alguna cosa la preocupava, es posava dins la closca i es calmava. Quan algú la pegava o l'empipava, o quan la feina de l'escola era molt difícil per ella, anava dins seu, pensava com se sentia i quin problema tenia i en parlava tranquil·la.

La tortugueta se'n sentia molt orgullosa. Després d'unes setmanes, la tortugueta va descobrir que als seus amics els agradava jugar amb ella i que la feina li semblava més fàcil. Se sentia feliç. La tortugueta mai més va pensar que era dolenta.

Un cop explicat el conte es tracta de què l'infant poc a poc vagi fent de tortuga, per tal d'alliberar l'energia. Al principi se l'hi haurà d'anar fent memòria dient-li si recorda la tortugueta, però a mesura que passi el temps serà ell qui ho vagi assimilant i posant a la pràctica.

UN PAS MÉS

EVA AMPOSTA SERRES

Com materialitzar els canvis, com podem canviar les coses? La incidència que podem tenir en el món pot ser molt limitada, però al mateix temps pot ser infinita. I malgrat que la política, o més ben dit la figura del polític, sembla que hagi perdut tota credibilitat a dia d'avui, és vital recuperar-la. Què hem de recuperar? Els bombers que es neguen a fer desnonaments, els pagesos que lluiten per viure de la terra, el mestres que saben que l'educació no es pot vendre, els metges que creuen que la sanitat no és un negoci... al fi i al cap, tota la gent que estigui compromesa amb la vida que vol viure; amb uns mínims valors ètics compartits. Perquè tots nosaltres som polítics, i negar que formem part d'aquesta esfera d'incidència pública, també és un acte polític.

Per tant, aquest pas més, és traspasar aquesta zona d'incidència limitada d'acció a un àmbit que ens permeti complementar les lluites que puguem combatre a peu de carrer. I a dia d'avui, aquest punt de potencialitat és la institució, des de la política municipal fins a es tasques parlamentàries. Sempre parlem sobre si els canvis s'han d'aconseguir des del carrer o des de les

institucions, com si fossin dos àmbits que s'exclouen per principi, doncs no té perquè ser així. De fet, l'única forma d'enderrocar el sedentarisme polític que acaba desbocant en corrupció i renovar les estructures que han fet als rics més rics i als pobres més pobres, és la complementació del carrer amb a institució. Jo sóc de les que penso que anar a les manifestacions, secundar vagues o fer actes de protesta i no anar a votar és un fet contradictori, de forma igual anar a votar cada quatre anys i esperar que algú faci política per nosaltres no té massa sentit.

Som ciutadans que compartim tot allò que és públic, que és de tots perquè ens ho hem guanyat, i no podem permetre que hagin fet un negoci amb els nostres drets. I si les institucions les hem descuidat i han fet cap a mans de banquers i grans empreses, som nosaltres qui les hem de recuperar. Trencarem les estructures jeràrquiques i verticals per substituir-les per un teixit associatiu horitzontal, capaç de ser un eix vertebrador entre el poble i el govern. Perquè el dia que el poble sigui el govern, no faran falta ni alts càrrecs ni títols polítics. Estic segura que creure amb aquestes idees sense caure en utopies, és un fet tant real com les nostres actuacions. Només amb la solidaritat, que està a l'abast de tothom, podríem canviar el món.

ÚS RACIONAL DELS ANTIBIÒTICS

JUDIT BORRULL LLOP

L'organisme humà acull bilions de microorganismes; el nostre cos conviu amb alguns protozous, fongs i bacteris que són beneficiosos, com per exemple la flora intestinal normal.

Els antibiòtics són fàrmacs que s'utilitzen tant en medicina com en veterinària per a la profilaxi i el tractament de les malalties infeccioses produïdes per bacteris. Tot i que els primers antibiòtics es van descobrir ara fa més de setanta anys, com a fàrmacs per al tractament de les infeccions no es van generalitzar entre la població fins als anys quaranta.

L'ús dels antibiòtics ha esdevingut molt popular perquè s'ha demostrat que són medicaments eficaços i segurs. Per això durant molt de temps s'han utilitzat de manera fins i tot indiscriminada. Els antibiòtics són una excel·lent arma terapèutica però, mal utilitzats, comporten conseqüències negatives, tant per a la salut individual com per a la salut pública.

Sobre la base d'un diagnòstic acurat, el bon ús dels antibiòtics inclou la selecció de l'agent més adequat, la dosi correcta i el període de temps apropiat per tal d'eliminar els bacteris patògens de forma ràpida i efectiva. L'ús inadequat dels antibiòtics es produeix, bàsicament, en tres situacions: la sobreutilització, la mala utilització i la infrautilització.

*Sobreutilització: en els països desenvolupats sovint els antibiòtics es prescriuen en excés i no s'utilitzen amb prudència. Es considera que, aproximadament, la tercera part de les prescripcions d'antibiòtics són innecessàries. A més, els pacients solen fer una pressió excessiva sobre els metges per tal que els prescriuin antibiòtics i, fins i tot, els aconsegueixen sense recepta.

*Mala utilització: algunes de les principals causes d'aquesta situació són l'elecció inadequada de l'antibiòtic prescrit o la utilització d'antibiòtics en afeccions víriques.

*Infrautilització: de vegades el pacient incompleix el tractament prescrit, ja sigui per descuit de dosis, perquè escurça la durada del tractament o perquè el pren inadequadament en combinació amb determinats aliments que en redueixen l'absorció intestinal.

Aquestes situacions proporcionen un medi idoni per al desenvolupament de mecanismes d'adaptació del bacteris que es tradueixen, a la pràctica, en el desenvolupament de resistència bacteriana.

En aquest sentit, tots els agents implicats en la utilització dels antibiòtics (metges, personal d'infermeria, farmacèutics, i pacients o cuidadors) han d'assumir la seva responsabilitat en el bon ús dels antibiòtics per tal de mantenir l'eficàcia dels tractaments.

Campanya de sensibilització sobre la necessitat de l'ús correcte dels antibiòtics en l'àmbit de Catalunya.

MUSLI, IDEAL PER A TOTS

ASSUMPCIÓ PALAU

Un aliment molt complet, perfecte per esmorzar.

Sembla ser, que el primer musli es va elaborar als Alps suïssos i tenia una composició molt més simple que la actual: a la llet de vaca se li afegia blat, poma fresca i mel. Pel que es veu, un metge suís que va observar l'alimentació dels habitants d'aquesta zona i el seu bon estat de salut, va millorar la recepta i la va comercialitzar. Gràcies a això, avui tenim un dels aliments més complets que existeixen. Si volem aprofitar tot el seu potencial, el millor moment per gaudir d'un musli es a l'esmorzar, ja que ens assegurem des de primera hora del dia tots els nutrients que necessita el cos.

CALORIES BONES

Encara hi ha molta gent que el considera un aliment massa calòric. Tanmateix, pel seu gran contingut en fibra i hidrats de carboni saciants, es pot incloure perfectament a una dieta per perdre pes. A més a més, té un gran efecte remineralitzant i energitzant, que garanteix una bona base per continuar el dia amb aliments més lleugers i frescs. Del que no hi ha dubte és que es tracta d'un aliment ideal per a nens, ja que els hi dona tot el necessari per al seu correcte desenvolupament físic i combat el possible estrenyiment. I per a qui vulgui reduir el colesterol, el musli és una de les formes més naturals i gustoses d'aconseguir-ho.

PREPARAR UN MUSLI PERFECTE

A una petita ració de musli d'esmorzar d'uns 60 grams, trobarem un univers d'ingredients i nutrients. Carbohidrats, proteïnes, lípids, fibra, vitamines i minerals abundants en aquest aliment tan complet. De fet, podríem pràcticament viure sense la necessitat d'ingerir res més. Val la pena dedicar una mica de

temps i fabricar la nostra mescla personalitzada, que segur que millorarà qualsevol que puguem comprar.

Cereals: al no necessitar cocció, aprofitarem al màxim els nutrients dels seus cereals. Per a fer-lo més complet, podem combinar flocs de cereals integrals amb cereals inflats i salvat de blat o avena.

Fruits secs: a més a més dels més típics, com avellanes o ametlles, podem incloure trossets de nous o festucs, que afegiran gust i propietats al musli.

Llavors: encara que semblin poc significatives per al gust final del nostre musli, les llavors de lli, sèsam, gira-sol o carabassa poden convertir-lo en un aliment funcional que rebaixi el colesterol i millori el trànsit intestinal.

Fruita: per millorar el gust i les propietats nutricionals del nostre musli, podem afegir fruita dessecada (pinya, panses de raïm, orellons d'albercoc, pruna o nabius). Mai pot faltar la poma a trossets i, si tenim les defenses baixes, una mica de kiwi. Suplements nutricionals: si busquem un musli encara més energètic i ric en propietats terapèutiques, podem enriquir-lo amb una mica de germen de blat, llevat de cervesa, baies goji o espècies com el gingebre o la canella.

Líquid: hi ha molta gent que encara esta acostumada a prendre el musli amb llet, seria preferible de prendre'l amb alguna llet vegetal, com una avena o arròs, per a que sigui més digerible. Una altra opció encara millor és remullar els cereals en suc de pinya, poma o cítrics que no procedeixin de concentrats.

LAURA HOHAN

Rev. Integral núm: 361; pàg: 76

LIMITACIONS A L'ARBITRATGE DE CONSUM

JOSEP RAMON CLUA. TÈCNIC EN CONSUM

L'arbitratge de consum es caracteritza per ésser un sistema de resolució de conflictes voluntari. La voluntarietat d'ambdues parts en conflicte de deixar la seva solució en mans d'un tercer és un element essencial i necessari de qualsevol arbitratge. Això vol dir que per utilitzar l'arbitratge no és suficient només la presentació d'una sol·licitud d'arbitratge per part dels consumidors o usuaris, sinó que cal l'acceptació voluntària d'aquesta via per part de l'empresariat o comerciants.

La voluntat d'anar a la via arbitral es posa de manifest, per part del reclamant, quan presenta la sol·licitud d'arbitratge en una Junta Arbitral de Consum, i per part de l'empresa, quan accepta l'arbitratge.

Un cop concorre la voluntat de les parts d'acceptar l'arbitratge de consum per qualsevol d'aquestes formes, diem que existeix conveni arbitral. Aquest últim, també es pot modificar en successius acords entre l'administració i les empreses, millorant o cedint en els acords anteriors i en definitiva modificant el conveni arbitral.

L'empresariat o els comerciants poden expressar la seva voluntat d'acceptar l'arbitratge de consum sense o amb limitacions: és en aquest segon cas on val la pena estar atents per tal de no fracassar en el nostre propòsit com a consumidors.

Hi ha determinades matèries excloses per part de l'empresa, per exemple les elèctriques no accepten els temes de pujades i baixades de tensió o les operadores de telefonia els temes de tarifació addicional. En aquest casos, si no s'aconsegueix res amb una mediació, al consumidor li quedarà únicament la via Judicial.

En altres casos, es posa com a pressupost haver reclamat prèviament a l'empresa, que des de l'emissió de la factura a la presentació de la reclamació no hagi transcorregut un temps superior als 6 o 8 mesos o que no reclamen per damunt d'una determinada quantitat.

Un altra limitació freqüent que ens trobem en telefonies, és que per a accedir a l'arbitratge de consum, el reclamant sigui persona física, és a dir, que no sigui autònom o empresari. Aquesta limitació s'estableix perquè les lleis de telecomunicacions tenen un concepte ampli de consumidor que sense aquesta limitació inclouria un empresari com a consumidor.

Per tant, de l'anterior es poden deduir algunes normes a l'hora de contractar i reclamar que s'haurien de tenir en compte per a l'èxit final de la reclamació. Intentaré definir-les breument: mirar si ens interessa contractar com a empresaris o autònoms o com a persona física, demanar el número de referència de les reclamacions que fem telefònicament, celeritat en presentar les reclamacions, saber que en alguns casos potser s'haurà d'acudir a la via judicial... etc.

**agència catalana
del consum**

Junta Arbitral de Consum de Catalunya

agència catalana
del consum

Generalitat
de Catalunya

ACTA SESSIÓ ORDINÀRIA 21-07-14

- S'ACORDA, per 5 vots a favor (4 PM i 1 ERC) i 4 abstencions (CIU), aprovar sol·licitar subv. al Dep. de Governació per l'abonament de compensacions econòmiques a càrrecs electes per l'exercici 2014.
- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar ratificar decret núm. 354/2014, de 14-07-14, en que s'acorda modificat núm. 1 i modificació del contracte de l'obra Restauració tanca-ments exteriors del celler i moli d'oli del sindicat; aprovar deixar sense efecte part de l'acord de 27-06-14 en que es va acordar declarar temporalment indisponible partides del pressupost de despeses, limitant la indisponibilitat fins a 7.500 € enlloc dels 27.500 acordats inicialment; aprovar conveni de col·laboració entre el Consorci Memorial dels Espais de la Batalla de l'Ebre, l'Ajuntament del Pinell de Brai, el Consell Comarcal de la Terra Alta i l'Agrupació de Supervivents de la Lleua del Biberó – 41.
- S'ACORDA, per 5 vots a favor (4 CIU i 1 ERC) i 4 en contra (PM), aprovar proposta de moció del grup ERC per a la col·locació de diverses banderes independentistes i a diversos llocs del municipi i propietat de l'ajuntament per a mantenir viva la flama de la via catalana.

Precs i preguntes

Es comenten i es debaten els següents aspectes: si es va demanar permís per utilitzar la pista roja en una festa del vi per un particular, gent relacionada amb aquesta festa es va banyar a les piscines municipals fora d'horari, quan estaven tancades i sense socorrista; sobre la contestació d'una pregunta en el darrer ple respecte a les banderes; respecte al regidor responsable en el tema del cloro i comunicacions en bombes del riu; sobre els regidors responsables de les diferents regidories.

ACTA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA URGENT 4-08-14

- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar modificar pla econòmic financer, aprovat en sessió plenària, de 03-06-14, a fi de contemplar tant en la part d'ingressos (cap. 7 transf. capital) i despeses (cap 6. inversió real) la subv. Diputació d'inversió sostenible per 20.444 €, que finança el 100% la

despesa, i aquest fet no afecta en res al principi d'estabilitat i regla de despesa i resta d'indicadors.

ACTA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA 4-08-14

- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar ratificar decret núm. 380/2014, de 24-07-14, en que s'aprova la participació de l'Ajuntament en el projecte que promou el Consell Comarcal d'acord amb convocatòria de subvencions del SOC respecte al programa mixt de formació i treball per persones aturades i decret núm. 390/2014, de 30-07-14, en que es fixen preus públics dels abonaments/entrades de festa major; aprovar modificació núm. 4/2014 del pressupost per transferències de crèdit entre diferents partides del pressupost de despesa.
- ES REBUTJA, per 5 vots en contra (4 CIU i 1 ERC) i 4 vots a favor (PM), la proposta d'incrementar la partida de serveis jurídics (920-22603) amb 3.500 € que es proposaven traspasar de la partida 920-210.00, manteniment infraestructures i bens naturals.
- S'ACORDA, per 5 vots a favor (4 PM i 1 ERC) i 4 abstencions (CIU), aprovar formular al·legacions dintre del període d'audiència atorgat a l'Ajuntament, en relació a l'acord d'aprovació inicial del pla especial urbanístic de determinació d'activitat de dipòsit controlat de residus classe 2, del terme municipal de Pinell de Brai.

ACTA SESSIÓ ORDINÀRIA 5-09-14

- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar moció per reclamar millores en el transport públic ferroviari a les Terres de l'Ebre; aprovar moció contra el Pla Hidrològic de la Conca de l'Ebre; aprovar ratificar decret núm 428/2014, de 27-08-14, en que es va encarregar les funcions de secretària del jutjat de pau a la treballadora municipal Maria dels Àngels Serres Serres fins a la data que es reincorpori la secretària titular.

Informació d'alcaldia

Informa sobre el nou auxiliar-administratiu, que substituirà temporalment a l'Elàdia.

Precs i preguntes

Es comenten i es debaten els següents aspectes: hi ha gent que entra gratis a la piscina des de que el concessionari del bar ha tancat el bar; sobre el contracte del concessionari del bar i cessió de la barra de festes de l'estiu.

14.195,15 €.

- Préstec ICO amb el Banc Sabadell: Capital pendent de 91.608,78 €.

Endeutament a curt termini (inferior a un any):

- Pòlissa de tresoreria amb Banc Sabadell: Capital pendent de 39.204,87 €.

- Pòlissa de tresoreria amb BBVA: Capital pendent de: 49.585,40 €.

ACTA SESSIÓ ORDINÀRIA 26-9-14

- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar moció presentada pels grups PM, ERC i CIU, remesa per l'Associació de Municipis per la Independència i ACM, de suport al món local a la convocatòria de consulta sobre el futur polític de Catalunya del 9-10-14; aprovar requerir administració de la Generalitat i administració de l'Estat el pagament de subvencions endarrerides; aprovar requerir a l'administració de la Generalitat i administració de l'Estat, el començament de l'execució de l'obra Construcció de captació a la zona del mas Moteller i conduccions associades per a l'abastament de Pinell; aprovar l'adhesió al programa Life-2014, que promou el Consell Comarcal, Comunitat de regants de la zona oriental de la Terra Alta, IRTA, Institut català d'energia, Operagua, Code, URV, Aigües Catalunya.

Donar compte d'extractes bancaris i relació de factures per pagar (25-09-14)

- Despeses: Factures 2013 pendents pagament fora poble: 33.678,54 €. Factures 2014 pendents pagament veïns poble: 45.851,93 €; pendents pagament fora poble: 109.987,24 €; pendents pagament domiciliades: 8.457,42 €.

- Ingressos: Subvencions pendents d'ingressar: 302.737,70 €.

- Saldos bancaris: Catalunya Caixa: 69.527,18 €. Banc Santander: 2.614,83 €. BBVA: 20.609,03 €.

Informació de l'import préstecs que encara s'han de pagar (26-09-14)

Endeutament a llarg termini:

- Catalunya Caixa: Falta per amortitzar: 207.644,50 €.

- Préstec ICO amb el Banc Santander: Capital pendent de

Informació d'alcaldia

Informa que el jutjat contenciós de Tarragona ja ha dictat sentència en el cas del criteris de restauració, fallant en la sentència a favor de les dues empreses; sobre la reposició de la placa commemorativa d'Enric Líster, que es va xafar, en la Punta Alta, cota 705; sobre la cursa a la serra de Pàndols i Cavalls del 9-11-14.

Precs i preguntes

Es comenten i es debaten els següents aspectes: tramitació de la subvenció destinada a la compra d'un tractor; si l'Ajuntament del Pinell no compleix la llei d'estabilitat pressupostària, sobre el procés de selecció de la persona substituïda a la treballadora Elàdia; sobre el tancament de la font del c/ Sant Roc el dimecres fins després del mercat; sobre la demanda de mossos d'esquadra que facin visites al poble a la matinada per evitar robatoris.

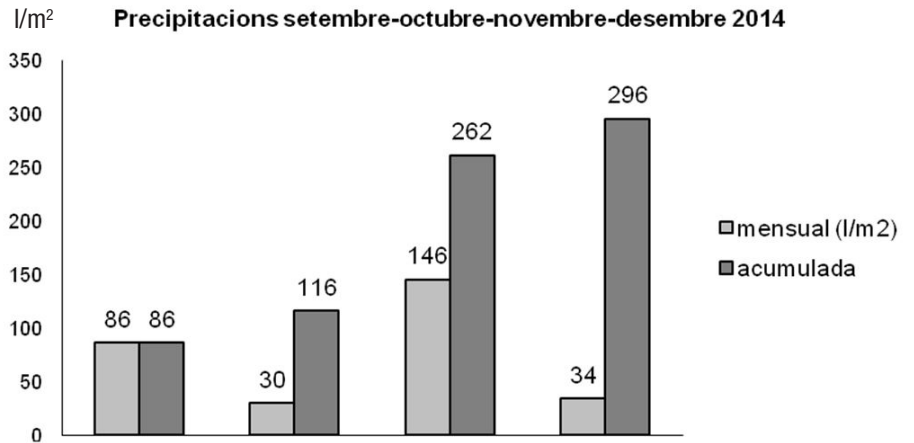
ACTA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA 9-10-14

- S'ACORDA, per 5 vots a favor (4 PM i 1 ERC) i 4 abstencions (CIU), aprovar definitivament els estats i comptes anuals corresponents a l'exercici 2013.

REGISTRE DE
TEMPERATURES
I PLUVIOMETRIA
DEL TRIMESTRE
SETEMBRE,
OCTUBRE,
NOVEMBRE I
DESEMBRE 2014

AGUSTÍ COLELL MARTÍNEZ

En la taula següent s'expressen les temperatures màximes, mínimes i mitjanes. En el gràfic de barres les precipitacions dels mateixos mesos.

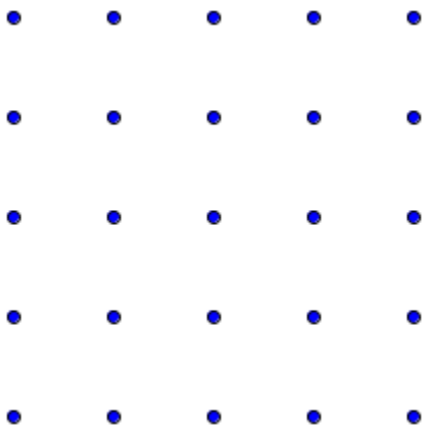
	Setembre		Octubre		Novembre		Desembre	
dia	2	25	17	14	1	10	18	23
màxima / mínima	32,6	14,5	32,3	13	25,9	5,5	26,9	2
temperatura mitjana	25		21,6		15,4		11,2	

PASSATEMPS

AGUSTÍ COLELL MARTÍNEZ

1 Intenta aconseguir el número 100 usant quatre vegades la xifra 9.

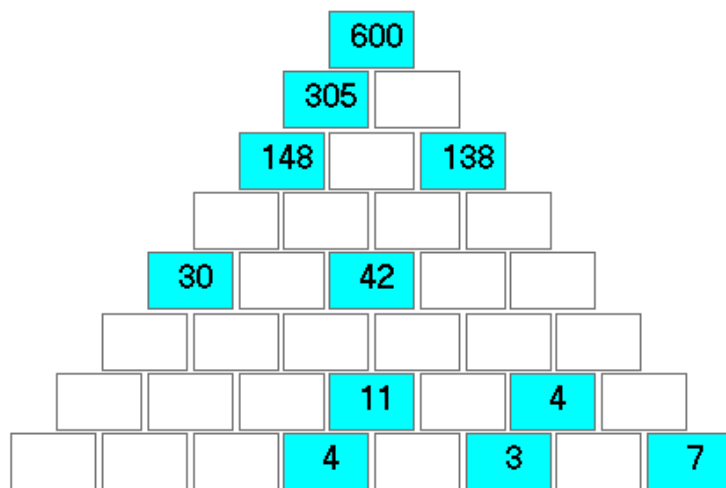
2 Quants quadrats es poden dibuixar sobre la quadrícula. (recorda un problema aparegut en un problema anterior la solució del qual es mostra a sota)

3 En un procés de selecció de personal es fan tres proves. En la prova Física hi ha el 70% d'Aptes. En la Psico-tècnica el 80% són Apte i en la tercera, la Cultural, el 60% és Apte. Un candidat és Idoni si ha obtingut la qualificació d'Apte en totes tres proves. Òbviament la quantitat màxima d'Idonis és del 60%, però... quina és la quantitat mínima d'Idonis?

4 Intenta resoldre sudoku i el triangle numèric següents:

1		7			2			6
		3				5	7	
								4
8			9					7
	3					6	5	
		6		3				2
7	2		8		4			
		9	6					
		8		9			4	

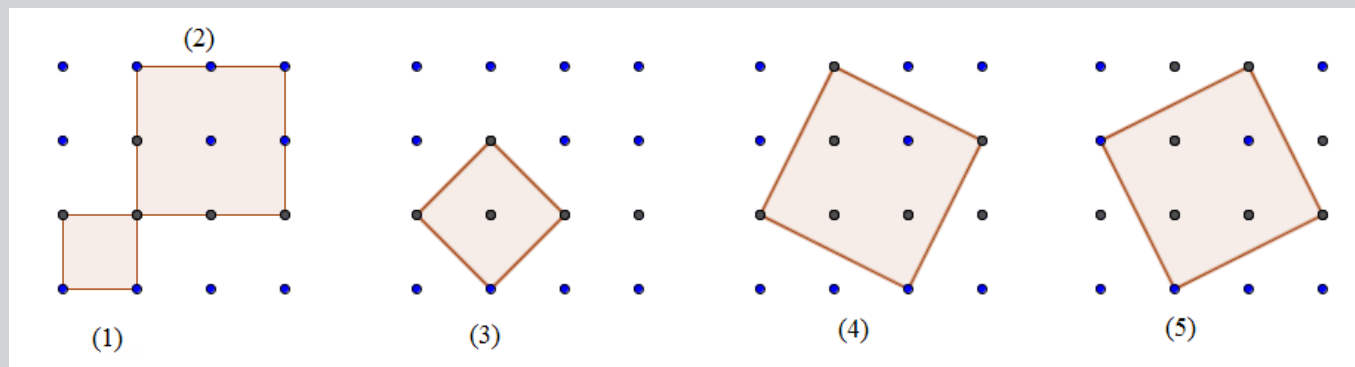
Solucions als passatemps de la revista anterior

1 Es buida el vi del segon got al cinquè.

2

Tipus Quadrat	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Número quadrat	9	4	4	1	1

3 Suposem $2N$ el número de components de la colla. A la finca gran s'hi dediquen $2N$ semi-jornals pel matí i altres N per la tarda, en total $3N$. A la finca petita N més 2 semi-jornals del veremador que va treballar a l'endemà. Con l'extensió de la finca gran és doble s'ha de satisfer l'equació $3N=2(N+2)$, que es pot escriure $3N=2N+4$, així que $N=4$, i per tant la colla la formen 8 veremadors.

Als quadrats anteriors s'ha d'afegir-ne un que té les dimensions màximes, és a dir, de costat 4 unitats. En total s'hi poden construir 20 quadrats.

TELÈFONS D'INTERÈS

Ajuntament del Pinell	977 426 231	Punt d'informació juvenil	977 420 614
Consultiu mèdic del Pinell	977 321 395	Estació d'autobusos Gandesa	977 420 910
Generalitat de Catalunya Deleg. Territorial del Govern	977 441 234	RENFE Móra la Nova	977 400 349
Ambulàncies Gandesa	977 420 697	Avaries Telèfon	1002
Urgències	977 420 036	Avaries llum	977 440 032
Creu Roja Batea	977 420 965	Mossos d'Esquadra	088
CAP Gandesa Ambulatori	977 421 245	Bombers Urgències	977 420 080
Ambulatori Tortosa	977 500 333	Bombers Consultes	977 420 885
Hospital Verge de la Cinta	977 519 100	Farmàcia Pinell	977 426 076
Hospital de la Santa Creu	977 500 533	Hospital Móra d'Ebre	977 401 811 977 401 863
Quinta Aliança	977 501 344	CEIP Cèsar Martinell	977 426 216
Consell Comarcal de la Terra Alta	977 420 018	Serveis funeraris Mena	977 178 376
DARP Gandesa	977 420 146	Funerària comarcal Móra d'Ebre	977 403 112

FARMÀCIES DE GUARDIA

SETMANA	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL
PRIMERA	Caseres-Pob	Pinell	Fatarella	Horta
SEGONA	Villalba	Gandesa	Bot	Gandesa
TERCERA	Gandesa	Horta	Gandesa	Fatarella
QUARTA	Batea	Corbera d'Ebre	Batea	Pinell
QUINTA	Pinell	Fatarella	Pob-Arnes	Batea

CAPS DE SETMANA: Móra d'Ebre. Les farmàcies de guàrdia mantenen els torns setmanals. Gandesa està oberta tots els dissabtes de 10h fins a 20h.

Telèfons: Arnes 977 435 389 / Batea 977 430 263 / Bot 977 428 200 / Caseres 977 431 859 / Corbera 977 420 465 / La Fatarella 977 413 417 / Gandesa 977 420 069 / Horta 977 435 023 / El Pinell 977 426 076

TRENS

RENFE www.renfe.es | 902 240 202

	Tortosa	Tarragona	Sants	Tren
Móra la Nova	6.15 **	7.19	8.35	RE
6.41 *	7.47	8.54	10.05	RE
8.27	9.25	10.31	11.35	RE
12.15	13.24	14.26	15.35	CE
14.37	15.57	16.57	18.05	CE
17.54	18.57	19.29	19.35	CE
19.27	20.28	20.35	20.35	R
	18.03***	19.11	20.35	R
	18.50	19.55	21.05	RE
	19.12***	20.38	21.40	R
	19.36	20.58	22.08	RE

* Els diumenges circula des de Reus
** No circula els diumenges
*** Només circula els diumenges

AUTOBUSUSOS

Els autobusos dels estudiants del Pinell de l'IES Terra Alta de Gandesa poden ser utilitzats per la gent de la població. Els horaris són: DI. a dv., sortida del Pinell: 8:40, arribada a Gandesa: 8:55. Divendres, sortida de Gandesa: 14:30, arribada al Pinell: 14:45. DI., dm. i dj., sortida de Gandesa: 17:30, arribada al Pinell: 17:45 h.

HISPANO IGUALADINA

www.igualadina.com | 977 770 698

Sortides de Gandesa

Destí	de dilluns a divendres	dissabtes	festius
Tarragona	6.30-8.55-12.00-16.25	9.35-16.25	16.55
Reus	6.30-8.55-12.00-16.25	9.35-16.25	16.55
Barcelona	8.55-16.25	9.35-16.25	16.55
Alcanyís	11.25-18.50	12.20-18.50	12.20

Retorn a Gandesa

Destí	de dilluns a divendres	dissabtes	festius
Tarragona	*8.30-9.29-14.00-17.00	10.17	10.00
Reus	8.50-10.05-14.20-17.45	11.15-17.35	11.15
Barcelona	8.15-16.00	9.00-16.00	9.00
Alcanyís	8.00-15.30	8.45-15.30	16.00

*només de dilluns a dijous

Llocs de sortida: Barcelona: Estació d'autobusos de Sants, Tarragona: Estació d'autobusos, Reus: Estació d'autobusos, Alcanyís: Av. d'Aragó, 5, Gandesa: Estació d'autobusos.

HIFE

www.hife.es | 902 119 814 | Sortides des del Pinell de Brai

Sortida	Destí	Arribada	Dies	Sortida	Destí	Arribada	Dies
06.00	Gandesa	06.15	DI a Dv feiners	13.10	València	18.50	diari
06.00	Móra la Nova		DI a Dv feiners	13.45	Gandesa	14.00	DI a Dv feiners
07.30	Tortosa	08.15	DI a Ds feiners	14.40	Gandesa	15.00	DI a Dj
07.30	Barcelona	10.40	DI a Ds feiners	15.15	Gandesa	15.30	DI a Dv feiners
08.10	Gandesa	08.25	DI a Dv feiners	15.40	Gandesa	16.00	Dv lectius
08.45	Tortosa	09.30	DI a Dv feiners	15.45	Tortosa	16.25	DI a Dv feiners
08.45	Gandesa	09.00	DI a Dv feiners	15.45	Barcelona	20.15	DI a Dv feiners
09.05	Gandesa	09.20	diari	17.35	Gandesa	17.45	diari
09.05	Saragossa	11.45	diari	17.35	Saragossa	20.00	diari
09.05	Pamplona	15.30	diari	17.35	Pamplona	22.45	diari
09.05	Burgos	19.15	diari	17.35	Bilbao	00.30	diari
09.05	Madrid	16.35	DI a Ds feiners	17.35	Madrid	00.45	diari
09.15	Tortosa	10.00	DI a Dv feiners	18.05	Tortosa	19.00	diari
13.10	Tortosa	14.25	diari	18.05	Castelló	21.00	diari
13.10	Castelló	17.35	diari	18.05	València	22.00	diari

SOLUCIÓ AL QUI ÉS QUI

Amics a la Societat, l'any 1976

1. Ricard Altadill Amposta, de Simó
2. Agustí Martínez Serra, d'Embut
3. Pere Segura Martí, de Roset
4. Claudi March Segura, del Marrojar
5. Antonio Vallespi Orgilles, de la Bateana
6. Joan Arnal Vidiella, de Pepe de Valentí
7. Josep Pallarés Martí, de Rata
8. Albert Amposta Borràs, de Rossico
9. Joan Guari Vinaixa, del Ros
10. Manuel Martínez Serrà, del Blau
11. Àngel Altadill Espinós, de Simó

ELECTRICITAT i FONTANERIA
A&B C.B.

INSTAL·LACIONS D'ELECTRICITAT I FONTANERIA
C/ Pilonet, 13 Tel. 977 42 63 38

Peluqueria Unisex
CRIS

C/ Lleida, 26 Tel. 977 42 60 05 - 977 42 60 34
EL PINELL DE BRAI

Reparació i venda d'ordinadors. Servei d'accés a internet.

HelpSystems

Ferran Montagut

Telèfon: 977 457 408

Mòbil: 649 304 857

E-mail: ferran@helpsystems.info

www.helpsystems.info

Xarxes informàtiques. Servei a domicili.

COOPERATIVA
DE CONSUM
SANTA MAGDALENA

C/ Tortosa, 4
Tel. 977 426 086

F A R M À C I A

Laureano
Blanch
Escurriola

C/ Lleida, 3 Tel. 977 42 60 76

OBRES
FAB

CONSTRUCCIONS
EN GENERAL

C/ Santa Magdalena, 18
Tel. 977 42 60 73 620 88 97 14
43594 EL PINELL DE BRAI

Aleu Instal·lacions

Electricitat · Fontaneria · Calefacció
Aire Condicionat

Carlos Aleu Montagut

C. Benifallet, 4 · 43594 El Pinell de Brai · Tarragona
Tels. 620 263 962 · 977 426 243 · aleuinstala@terra.com

Formació · Programació a mida · Pàgines web
Venda d'ordinadors, Reparació...
Fungibles (tònens, tinta, paper...)
Internet, ADSL,...
Disseny Gràfic, Publicitat
Maquetació, Tríptics,...
www.ebresoft.com info@ebresoft.com
Tel/Fax. 977 42 60 25

C/ Forn, 2
Tel. 977 42 61 11
El Pinell de Brai

Taller Mecànic
Eleuterio Serres Amposta
Tel. 977 42 62 15

Peixateria Sònia
Peix fresc i marisc

c/ Sant Domènec, 3
Tel. 977 42 61 86
El Pinell de Brai

GA "TODÓ & SERRES"
GESTORIA ADMINISTRATIVA, S.L.
CORREDORIA D'ASSEGURANCES

Pl. de la Farola, 5 baixos * 43780 GANDESA (Tarragona) * Tel.: 977 42 14 13 * Fax 977 42 14 01
info@assessoris.com * www.assessoris.com

SEBINA
QUEVIURES 2001 S.L.

C/ Costa, 7. Tel. 977 42 62 89
EL PINELL DE BRAI

FORN DE PA I PASTISSERIA
MONTAÑA

Plaça del Mercat, 2
Tel. 977 - 42 62 17

EL PINELL DE BRAI

LA PUÇA

Carrer del Pou de la Neu

C/ Gaudí, 7 — 646 619 283

FUSTERIA MECÀNICA I MOBLES
JOSEP VALLESPÍ MONTAGUT

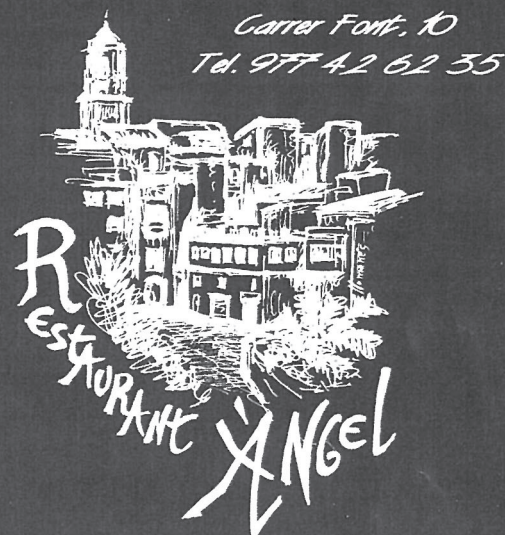
C/ Pilonet, 19 Tels. 977 42 60 63 - 977 42 60 98
EL PINELL DE BRAI

carícies d'oli

Cosmètica natural artesana
www.caricies.com
info@caricies.com

PINTURES I DECORACIONS
SERRES

C. del Cos, 5
Tels. 977 42 63 11 - 618 44 02 29
EL PINELL DE BRAI

à ca l'àngel
allotjament rural

C/ Pou de la neu, 16 - 43594 El Pinell de Brai - Tarragona
tel. 977 426157 e-mail: info@calangel.info www.calangel.info

**Vins
naturals,
sense sulfits
afegits**

Laureano Serres Montagut

www.serres.net

laureano@serres.net

tel. **627423040 - 977426356**

Asphodelus cerasiferus, anomenada porrassa.

CARES A LA NATURA

Cara a una de les roques de la vora del riu Canaletes, al costat dels Tormos.

MANUALITATS

Davantals, bosses, motxilletes i moneders, confeccionats per Salvadora Vallespí Amposta, de Catxarrí.

SABEU ON ESTÀ?

Sabeu a quina casa es troba aquesta porta?

Solució al sabeu on està anterior:
El nom del pintor Xavier Nogués i l'any que es va fer el fris de ceràmica del Sindicat es pot llegir al costat dels peus de l'home agnollat, que tasta un got de vi i es troba a la nau dreta.

QUI ÉS QUI?

Grup d'amics a la Societat, l'any 1976. Fotografia cedida per M. José Arnal Vidiella